

רע"פ 2516/23 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 2516/23

לפני: כבוד השופט ח' כבוב

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כבוד השופט ר' בן-יוסף) בעפ"ת 66133-01-23 ו-עפ"ת 2548-02-23 מיום 27.02.2023

בשם המבקש: עו"ד דוד גולן

החלטה

1. בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כבוד השופט ר' בן-יוסף) בעפ"ת 66133-01-23 ו-עפ"ת 2548-02-23 מיום 27.02.2023, בגדרו התקבל ערעור המשיבה ונדחה ערעור המבקש, בקשר עם גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בבת-ים (כבוד השופטת ש' שטרן) בפל"א 3124-09-22 מיום 21.12.2022.

2. המבקש הורשע, על-פי הודאתו, בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: הפקודה); שימוש ברכב שנאסר בשימוש, לפי סעיף 67 לפקודה; נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע, לפי סעיף 10(א) לפקודה; ונהיגה ברכב ללא ביטוח, לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח

3. על-פי המתואר בכתב האישום, המבקש היה פסול מלהחזיק רישיון נהיגה נוכח מספר הליכים שהתקיימו בעניינו, כדלהלן: ביום 23.08.2022, נפסל המבקש מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 12 חודשים בפ"ל 11867-08-22 - כאשר הפסילה החלה מיום שחרור המבקש ממאסר בן 14 ימים שהוטל עליו במסגרת ההליך; ביום 30.08.2022, נפסל המבקש מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 16 חודשים בפל"א 9357-07-22 - כאשר הפסילה החלה מיום שחרורו ממאסר בן 7 חודשים שהוטל עליו במסגרת ההליך; ביום 26.07.2022, ניתן נגד המבקש איסור מינהלי על שימוש ברכב סיטרואן מס' 8237512 (להלן: הרכב), למשך 60 ימים, במסגרת פל"א 345895/22. חרף המתואר לעיל, ביום 08.09.2022, בסמוך לשעה 14:00, נהג המבקש ברכב, בעוד הן פסילת רישיון הנהיגה, הן האיסור המינהלי על שימוש ברכב היו בתוקף.

4. ביום 11.09.2022, הורשע המבקש, כאמור על-פי הודאתו.

5. ביום 21.12.2022, נגזר דינו של המבקש. במסגרת גזר הדין, קבע בית משפט השלום כי מתחם הענישה בעבירה של נהיגה בזמן פסילה בפעם הרביעית נע בין 7 ועד 20 חודשי מאסר בפועל; ופסילת רישיון לתקופה שנעה בין 6 חודשים ועד 5 שנים. בבחינת נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, שקל בית משפט השלום, לחומרה, את העובדה כי מדובר בפעם רביעית שהמבקש נוהג בזמן בפסילה בתקופה קצרה. עוד התייחס בית המשפט לעובדה כי במועד מתן גזר הדין בהליך האחרון לפני ההרשעה דנא - היה המבקש עצור, ולבקשתו נעתר בית המשפט ועיכב את מועד התייצבותו למאסר. אולם, בזמן עיכוב זה, ביצע המבקש את העבירה מושא ההרשעה דנא. נקבע, כי מעשים אלו מלמדים כי אין מנוס מלהשית על הנאשם עונש מרתיע, בדמות מאסר ממושך. בית משפט השלום ציין לקולה את העובדה שאשתו של המבקש נמצאת בשלבי הריון מתקדמים, ואת מצבו הכלכלי הקשה - אך בו בעת, ציין בית המשפט כי המבקשפירט נסיבות אלו ואף הביע את נכונותו לשנות את דרכיו גם בפני המותבים הקודמים שדנו בעניינו. כך, מצא בית המשפט "חרטתו אינה נשמעת כנה וגם היום "מתרץ" [המבקש - ח.כ.] את מעשיו בכך שנהג על מנת להתפרנס ולא על מנת לבלות". לאור כל אלה, קבע בית משפט השלום כי יש למקם את המבקש בשליש התחתון של המתחם שנקבע; והושת עליו עונש של 9 חודשי מאסר בפועל, הפעלה של עונשי מאסר על-תנאי שעמדו לחובת המבקש, בחפיפה חלקית, כך שבסך הכול ירצה המבקש 14 חודשי מאסר; פסילה בפועל של רישיון הנהיגה לתקופה של 36 חודשים; ועונשי מאסר ופסילה על תנאי.

6. המבקש והמשיבהעוררו על גזר דינו של בית משפט השלום, לבית המשפט המחוזי - ערעור המשיבה התקבל, וערעור המבקש נדחה. בית משפט קמא קבע כי ערעורו של המבקש הינו "ערעור חסר שחר שיש מקום להסיר אותו מן השולחן על הסף", וכן דחה את בקשת המבקש להפנותו לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר בעניינו. אשר לערעור המבקשת על קולת העונש, ציין בית המשפט כי אכן יש מקום לתיקון גזר דינו של בית משפט השלום. זאת, בהינתן שבית משפט השלום הורה על מאסר החל מיום מעצרו של המבקש בתיק הנוכחי, בחופף לעונשי מאסר על תנאי שהופעלו בהיעדר נסיבות המצדיקות זאת; ומבלי לנמק מדוע לא הורה על פסילתו של המבקש לתקופה הנקובה בסעיף 40א(א)(1) לפקודה. כל זאת, תוך הדגשת בית המשפט המחוזי כי "אם יש נהג מסוכן לעוברי דרך ולו עצמו, אזי [המבקש - ח.כ.] הוא נהג זה".

בהינתן כל אלה, ובשים לב לכלל לפיו ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם נאשם, הורה בית המשפט המחוזי כי עונש המאסר בפועל בן 9 חודשים יישאר על כנו, אלא שהוא ירוצה עם תום תקופת ריצוי המאסר בן 7 החודשים שמרצה המבקש עתה. כמו כן, שני המאסרים המותנים שהופעלו בעניינו של המבקש בפ"ל 11867-08-22

למשך 5 חודשים ובפל"א 9351-07-22 למשך 6 חודשים - יופעלו במצטבר למאסר בפועל של תשעת החודשים ובמצטבר זה לזה, כך שבסך הכל ירצה המבקש בתיק הנוכחי 20 חודשי מאסר בפועל. כמו כן, בעניין רכיב הפסילה בפועל, הפעיל בית משפט קמא את סעיף 40א(א)(1) לפקודה, ודן את המבקש לפסילה בפועל לעשר שנים - אלא שפסילה זו תהיה בחופף לכל הפסילות האחרות שהמבקש מרצה עתה, כך שזו מסתמכת בתקופה של כחמש שנים.

7. המבקש מיאן להשלים עם פסק דינו של בית המשפט המחוזי, ומכאן הבקשה שלפניי.

8. בבקשתו, טוען המבקש כי שגה בית המשפט המחוזי משמיצה עמו את הדין בכך שהחמיר את עונשו באופן דרמטי; וזאת אף מבלי לקבוע מתחם עונשי חדש. כמו כן, נטען כי לא ניתן משקל מספק בפסק דינו של בית המשפט המחוזי לנסיבותיו האישיות החריגות של המבקש.

דין והכרעה

9. לאחר עיון בבקשה, על נספחיה, באתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות, וזאת מבלי להידרש לתשובת המשיבה.

10. הלכה היא, כי בקשה למתן רשות ערעור ב"גלגול השלישי" שמורה למקרים חריגים בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, או בנסיבות המקימות חשש לעיוות דין, או אי-צדק חמור שנגרם למבקש (רע"פ 2052/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (04.04.2023)). זאת ועוד, כאשר הבקשה נסובה על חומרת העונש כשלעצמה, לא תינתן רשות ערעור אלא כאשר העונש שנגזר על המבקש סוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים (רע"פ 2349/23 אגבאריה נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (04.04.2023)). הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות מידה אלה, ודי בכך כדי לדחות אותה.

11. כאמור, הבקשה נסובה על חומרת העונש שהושת על המבקש - אשר לטענתו מחמירה עמו יתר על המידה. אולם, לא מצאתי כי העונש שהוטל על המבקש בבית משפט קמא סוטה ממדיניות הענישה הנוהגת, ודאי לא באופן המצדיק התערבות ב'גלגול שלישי' (ראו: רע"פ 5479/21 פוגל נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (11.08.2021); רע"פ 9316/17 שאער נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (25.12.2017); רע"פ 1483/19 ליפשיץ נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (06.03.2019)). לא זו אף זו, אף בשקלול העונש שהושת על המבקש בתיק זה, עם העונשים שהופעלו מהליכים קודמים - הרי שעונשו של המבקש עדיין אינו חורג ממתחם העונש שנקבע בבית משפט השלום. למותר לציין, כי נוכח נסיבות המקרה החמורות, לא מצאתי מקום להתערב בקביעתו של בית משפט קמא לפיה יש להפעיל את עונש המאסר על תנאי במצטבר לעונש שהוטל עליו במסגרת הליך דנן (ראו: רע"פ 1447/23 נעיראת נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (08.03.2023)). ודוק, מדובר בפעם הרביעית שהמבקש נוהג בזמן בפסילה בתקופה קצרה, ואף לא ניתן להתעלם מן הנסיבות וממועד ביצוע העבירה מושא ההליך דנן: נהיגה בזמן פסילה שבוצעה בזמן עיכוב ביצוע מועד התייצבותו של המבקש למאסר, בגין עבירה נוספת של נהיגה בזמן פסילה. הרי שמדובר במקרה חריג ומופלג בחומרתו, בגדרו אין מנוס מלהשית על הנאשם עונש מרתיע.

12. שורות רבות נכתבו על אודות החומרה המגולמת בעבירת נהיגה בזמן פסילה - עבירה המסכנת את שלום הציבור כולו; תוך ביטוי זלזול מופגן בהוראות בית המשפט. ברי כי, לא זו בלבד שמדובר בעבירה חמורה המחייבת כשלעצמה ענישה ביד קשה על מנת להעביר מסר מרתיע, אלא שנסיונות ביצוע העבירה במקרה הקונקרטי חמורות ביותר - והמבקש הוכיח כי לא ניתן להרחיקו מן הכביש אלא באמצעות ענישה הולמת ומרתיעה כפי שקבע בית המשפט המחוזי.

ניתנה היום, כ' בניסן התשפ"ג (11.4.2023).

שׁוֹפֵט
